

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004р. № 687”

І. Визначення проблеми

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004р. № 687” (далі - проект акта) підготовлено з метою приведення положень Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687 (далі – Порядок № 687), у відповідність до вимог чинного законодавства, а саме відповідно до Закону України „Про охорону праці”, Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про охорону праці» огляди, випробування тощо виробничих об'єктів, інженерних інфраструктур об'єктів соціально-культурного призначення провадяться у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Зазначені норми реалізовані у Порядку № 687.

Порядком № 687 визначається, що Технічний огляд устаткування проводить спеціалізована організація (крім первинного та позачергового, який проводить уповноважена організація у разі закінчення граничного строку експлуатації, виникнення аварії або пошкодження, спричиненого надзвичайною ситуацією природного чи техногенного характеру).

На кінець 2017 року технічний огляд, випробування та експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки здійснювали більше 500 суб'єктів господарювання, з них більше 70 суб'єктів господарювання (уповноважені організації) здійснювали першочерговий та позаплановий технічні огляди.

Наказом Міністерства соціальної політики України від 05.09.2017 № 981 „Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 17 травня 2005 року № 87” скасовано Порядок визначення уповноважених організацій, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687.

Відсутність процедури уповноваження створює проблему у визначенні компетентності організацій, що проводять первинний та позачерговий технічні огляди, у разі закінчення граничного строку експлуатації, виникнення аварії або пошкодження, спричиненого надзвичайною ситуацією природного чи техногенного характеру.

Разом з цим, постає проблема як для самих суб'єктів господарювання, які виконують первинний та позачерговий технічні огляди, так і для суб'єктів господарювання, які отримують неякісні інспекційні послуги за процедурою, що не завжди відповідає вимогам державного стандарту. Неякісне проведення технічних оглядів, випробувань, експертних обстежень (технічного

діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки може призвести до їх експлуатації з порушеннями вимог нормативно-правових актів і відповідно до виникнення аварій та травмування працівників.

За своєю суттю технічний огляд, експертне обстеження є інспектуванням.

Таким чином приналежність до експертної організації може бути визначена відповідністю вимогам державного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17020:2014 «Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування».

Процедуру оцінки відповідності інспекційного органу вимогам державного стандарту визначає стаття 33 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», згідно з якою відповідність органу з оцінки відповідності державним стандартам може бути доведена виключно шляхом акредитації такого органу національним органом України з акредитації.

Проект акта передбачає приведення у відповідність до сучасних вимог дефініцій, зокрема визначення експертних організацій, які проводять технічний огляд (і первинний та дозачерговий), випробування та/або експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, розподіл сфер їх діяльності, підтвердження їх компетенції в якості органу з інспектування, що здійснює інспектування як третя сторона.

З огляду на кращі європейські практики та законодавство у сфері технічного регулювання, з метою розв'язання проблеми, внесена норма для експертних організацій з надання послуг у сфері охорони праці і промислової безпеки, які повинні мати підтверджену компетенцію для здійснення інспекційної діяльності відповідно до чинного законодавства. А також, у зв'язку з закінченням призначеного терміну служби машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, для суб'єктів господарювання передбачена можливість за власним розсудом через відновлення (надання продукції, що була у вжитку, властивостей нової з метою її повторного надання на ринку України) продовжити термін експлуатації зазначеного обладнання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки надання експертних послуг передбачено відповідним законодавством.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки необхідність підтвердження компетенції експертної організації

для здійснення інспекційної діяльності визначається саме цією постановою Кабінету Міністрів України.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю проекту постанови є приведення положень Порядку № 687 у відповідність до вимог чинного законодавства, зокрема, положень Закону України «Про охорону праці», Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

альтернативи було визначено за результатами:

- електронних пропозицій;
- звернень громадян, громадських організацій;
- робочих та узгоджувальних нарад (присутні представники Міністерства соціальної політики України, Державної регуляторної служби України, Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств гірничодобувної галузі „Федерація роботодавців гірників України”, ДП „Київський експертно-технічний центр Держпраці”, Асоціації незалежних експертів України „Укрексперт”).

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишення існуючої ситуації без змін
Альтернатива 2	Внесення змін до «Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Оцінка впливу на сферу інтересів держави		
Альтернатива 1	Відсутні.	Додаткові витрати державного та місцевих бюджетів відсутні.
Альтернатива 2	Дає можливість встановлення чітких критеріїв відбору експертних організацій, що	Додаткові витрати державного та місцевих бюджетів відсутні.

		мають право здійснювати зазначені послуги. Усунення корупційних ризиків у сфері охорони праці та обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та підвищення їх якості. Зменшення ризиків експлуатації машин, механізмів, устаткування з порушеннями вимог нормативно-правових актів і відповідно допущення аварій та травмування працівників		
Оцінка впливу на сферу інтересів громадян				
Законопроект не стосується інтересів громадян				
Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання				
Показник	Великі та середні	Малі та мікро	Разом	
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць, з них експертних організацій	64 в тому числі 64	6 в тому числі 6	70 в тому числі 70	
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	92%	8%	100%	
Вид альтернативи	Вигоди	Витрати		
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Витрати відсутні		
Альтернатива 2	Надасть можливість встановлення чітких критеріїв відбору експертних організацій, що мають право здійснювати зазначені послуги. Усунення корупційних ризиків у сфері охорони праці та обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та підвищення їх якості. Зменшення ризиків експлуатації машин, механізмів, устаткування	Витрати на акредитацію експертної організації		

	з порушеннями вимог нормативно-правових актів і відповідно допущення аварій та травмування працівників	
Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
		За перший рік
		За п'ять років
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 14 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")		відсутні
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 14 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")		3150000
		11550000

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблема продовжує існувати.
Альтернатива 2	3	Цілі прийняття регуляторного акта досягаються повною мірою. Встановлення чітких критеріїв відбору експертних організацій, що мають право здійснювати зазначені послуги. Усунення корупційних ризиків у сфері охорони праці та обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та підвищення їх якості. Покращення якості проведення технічних оглядів, випробувань та експертних обстежень (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування

			<p>підвищеної безпеки компетентними особами, що в свою чергу забезпечить належний рівень безпеки виробничого обладнання і відповідно зменшить ризики настання аварій та травмування працівників.</p> <p>Зменшиться державне регулювання у сфері визначення уповноважених організацій та будуть усунені невідповідності принципам державної регуляторної політики.</p>
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Додаткових витрат не потребує.	Проблема продовжує існувати. Є ризики надання неякісних експертних послуг і як наслідок допущення аварій, виробничого травматизму на підприємствах
Альтернатива 2	<p>Забезпечить підвищення якості проведення оглядів, випробувань та експертних обстежень (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної безпеки компетентними особами, що в свою чергу забезпечить належний рівень безпеки виробничого обладнання, а також зменшить державне регулювання у сфері визначення уповноважених організацій та забезпечить усунення невідповідності принципам державної регуляторної політики.</p>	<p>Додаткові витрати державного та місцевих бюджетів із запровадженням законопроекту відсутні.</p> <p>Для суб'єктів господарювання - витрати на акредитацію експертної організації</p>	<p>Даний спосіб дозволяє вирішити проблему з приведення положень у відповідність до вимог чинного законодавства.</p> <p>Встановлення чітких критеріїв відбору експертних організацій, що мають право здійснювати зазначені послуги. Усунення корупційних ризиків у сфері охорони праці та обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та підвищення їх</p>

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Не будуть встановлені критерії відбору експертних організацій, що мають право здійснювати зазначені послуги. Будуть ризики обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та погіршення їх якості.	У разі не прийняття регуляторного акту є ризики отримання неякісних експертних послуг, що може призвести до аварій, травмування працівників. Не буде досягнуто цілей дерегуляції господарської діяльності.
Альтернатива 2	Такий спосіб відповідає вимогам чинного законодавства України. Завдяки прийняттю постанови Кабінету Міністрів України розв'язується проблема та досягаються зазначені цілі. Встановлення критеріїв відбору експертних організацій, що мають право здійснювати зазначені послуги. Усунення корупційних ризиків у сфері охорони праці та обмежень конкуренції на ринку експертних послуг та підвищення їх якості	Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним завданням проекту є приведення нормативно-правових актів у відповідність до законодавства України, та усунення порушень принципів державної регуляторної політики згідно вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Прийняття цієї постанови сприятиме підвищенню якості проведення технічних оглядів, випробувань та експертних обстежень (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки компетентними фахівцями, що в свою чергу забезпечить належний рівень безпеки виробничого обладнання, зменшить ризики настання аварій, травмування працівників, а також зменшить державне регулювання у сфері визначення уповноважених організацій та забезпечить усунення невідповідності принципам державної регуляторної політики.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування заінтересованих органів, суб'єктів господарювання, соціальних

партнерів та громадськості про його вимоги, зокрема, шляхом його розміщення на офіційному сайті Державної служби України з питань праці.

Для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності суб'єктам господарювання необхідно пройти акредитацію в Національному агентстві з акредитації України в якості органу з інспектування, що здійснює інспектування як третя сторона.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади здійснено згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Пропонований регуляторний акт розрахований на довгострокову дію і набирає чинність через 12 місяців з дня, наступного за днем його офіційного опублікування. Строк дії акта постійно, з дня набрання чинності, враховуючи необхідність законодавчого регулювання у сфері діяльності, пов'язаної з роботами та устаткуванням підвищеної небезпеки.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту.	Дія акта поширюється на всіх суб'єктів господарювання великого та середнього бізнесу у кількості 64 одиниць, що складає 92 % у загальній кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання та на суб'єктів малого бізнесу у кількості 6 одиниць, що складає 8 % у загальній кількості суб'єктів господарювання, які в установленому порядку зобов'язані підтвердити компетенцію для здійснення інспекційної діяльності від третьої сторони.
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб.	Високий. Проект постанови оприлюднено шляхом розміщення на офіційному сайті Державної служби України з питань праці (www.dsp.gov.ua).
Розмір надходжень до державного та місцевого бюджетів і державних цільових фондів	Додаткових витрат та надходжень не передбачено.
Розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами	Витрати на акредитацію експертної організації - 45000грн та моніторинг шляхом здійснення щорічного

господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта	нагляду (4 роки ×30 000 грн)
--	------------------------------

Значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта (у кількісному виразі):

Прогнозні показники результативності дії регуляторного акта	Кількісний показник (за рік)
Зменшення кількості неякісних експертних обстежень (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки	на 20%
Зменшення кількості експертних організацій, які надають неякісні експертні послуги	на 10%
Зменшення кількості випадків аварій та травмування працівників, в тому числі із смертельними наслідками на устаткуванні, машинах, механізмах підвищеної небезпеки	на 20%

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись шляхом проведення базового, повторного та періодичних відстежень його результативності.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється до дня набрання ним чинності шляхом опрацювання наданих зауважень та пропозицій за наслідками оприлюднення проекту акта на сайті Держпраці.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом шляхом порівняння показників базового та повторного відстеження і внесення відповідних змін у разі виявлення неврегульованих питань.

Періодичні відстеження здійснюватимуться раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відповідні відстеження будуть проводитись шляхом аналізу статистичних даних, виконавцем яких є Держпраці.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Порядковий номер	Витрати	Ситуація на кінець 2016 року	Планується з урахуванням прийняття проекту постанови	
			За перший рік	За п'ять років
	Витрати на акредитацію експертної організації			
1.	Розгляд заявки		6 000	6 000
2.	Підготовка до оцінювання		14 000	14 000
3.	Проведення оцінки заявника на місці		25 000	25 000
4.	Моніторинг шляхом здійснення щорічного нагляду (4 роки × 30 000 грн. = 120 000 грн.)		0	120 000
5.	РАЗОМ (сума рядків: 1 +2 +3+4), гривень	-	45 000	165 000
6.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	70	70	70
7.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання)(рядок 5x рядок 6), гривень		3 150 000	11 550 000

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, акредитацію, тощо)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення	<p>2. Витрати на акредитацію експертної організації:</p> <p>2.1) Розгляд заявки 6000 грн.</p> <p>2.2) Підготовка до оцінювання 14 000 грн.</p> <p>2.3) Проведення оцінки</p>		

наукових, інших експертиз, страхування тощо)	заявника на місці 25 000 грн. 2.4) Моніторинг шляхом здійснення щорічного нагляду (4 роки × 30 000 грн. = 120 000 грн.)		
Витрати на проведення оцінки відповідності у разі відновлення продукції суб'єктом господарювання.*	Оцінка відповідності у разі відновлення продукції.	45 000 грн. Від 150000 грн. (одноразово)	165 000 грн.
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	Оціночно: 30 грн.	Оціночно: 30 грн.	Оціночно: 30 грн.

*- за даними органів з оцінки відповідності

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва (згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Державна служба України з питань праці

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,25 год.	34,65 грн. (оклад 5900 грн. + рані 200 грн. /22=277,27 грн. /8 год)	1	70	606

2. Підготовка звітності за результатами регулювання	1 год.	34,65 грн. (оклад 5900 грн. + ранг 200 грн. /22=277,27 грн. /8 год)	-	-	34,65
Разом за рік	X	X	X	X	641
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	3205

** Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу)

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Державна служба України з питань праці	641	3205

Голова Державної
служби України з питань праці

Роман ЧЕРНЕГА

_____ 2019 р.